



Németh Zsolt

## Bűnmegelőzési változatok

„A világ legnagyobb szigetén, Grönlandon nincsen börtön (Grönland neve – nyilván okkal – grönlandiul: Kalaallit Nunaat, a. m. »Emberok országa«). A legtöbbször elkövetett súlyos bűn az emberölés. Gyakran alkohol hatása alatt követik el, s akár egy rosszul megválasztott, sértőnek tűnő szó is lehet az oka. A tettet azonban nem lehet letartóztatni, erre sem hely, sem jogi eljárás nem áll rendelkezésre. Ehelyett a hatalmas sziget másik részére telepítik át, messzire, ahol senki nem ismeri. Ott nem tekintik bűnözőnek. Olyan lesz, mint bárki más, egy ember, aki kellemetlen helyzetbe került, valahol messze. Az embereket nem érdeklik a részletek. Szinte senki nem lesz visszaeső.”<sup>1</sup>

Van ennek észszerű magyarázata? Igen, gondoljunk a kriminológia címkézés (labelling) elméletére: a deviáns magatartás jelentős részben az emberek, de kiváltképp az intézmények minősítési folyamatában rögzül. Ez a minősítés megbélyegzésnek tekinthető, mivel akire rásütötték a stigmát, az nem tud tőle szabadulni, sőt idővel maga is azonosul vele. Éppen ezért tartom károsnak az elítélt vagy a fogvatartott megnevezéseket a börtönéletben, hisz ez leminősítő, minden pillanatban emlékeztet a kirekesztő társadalmi megítélésre. Mennyivel emberibb, egyúttal észszerűbb az angolszász szóhasználat: „inmate”, vagyis társ, igaz: benti társ, vagyis börtönlakó, de mégis sorsazonosságot érzékeltet.

Ez a címkézés akaratlanul is szembemegy a büntetés-végrehajtás céljaival. Pedig a pedagógiaalapú reintegrációs munka hazánkban is mind nagyobb szerepet kap. Hol vagyunk már Werbőczy *Tripartitum*ának szellemiségétől: „mert az emberek nem lennének a törvény megtartására indíttatva, ha nem rettegnének a törvényes büntetéstől, hogy magukban a gonoszokban is büntetéstől való

<sup>1</sup> KLEIN 2008: 84.

rettegéssel a vakmerőség és hajlandóság ártani, fékezve legyen”.<sup>2</sup> A 21. században a társadalomba történő visszaillesztés munkáltatással, az alap-, közép- és felsőfokú oktatásba való belépés biztosításával, a jóvátételi programokban való részvétellel és a társadalmi felelősségvállalás erősítésével valósul meg. A cél az, hogy az elítéltek újra megtalálják a jó irányt, visszanyerjék reményüket és méltóságukat, ezzel preventív jelleggel csökkenjen a visszaesés veszélye.

Mindennek tudományos háttere a kriminálpedagógia, kifejlődött tudomány, bővülő gyakorlattal: a neveléstudomány speciális ága, amely a kriminalitás veszélyének kitett személyek, az antiszociális cselekményeket elkövetők, a bűnelkövetők, különösen a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték személyiségformálásával, korrekciós nevelésével, reszocializációjával és reintegrációjával foglalkozik. Célja a konstruktív életvezetés megalapozása.<sup>3</sup> Ennek a tudománynak meghatározó jelentőségű művelője volt Ruzsonyi Péter. Olyan kiváló személyiségek, mint Staub Móricz, Ranschburg Pál, Nagy László, Kármán Elemér és Finkey Ferenc, korunkban pedig Pál László és Lőrincz József méltó örököse. Ma már sok helyen találunk a felsőoktatásban kriminálpedagógiai stúdiumot, de a főszereplő a Rendőrtiszti Főiskola, majd a jogutód Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kara: a Büntetés-végrehajtási Tanszék fél évszázada gazdagítja a tudományt és a képzést, kezdetben Lőrincz József, majd Ruzsonyi Péter irányításával.

A grönlandi bűnözéskezelésben tehát nincs visszaesés, nem úgy, mint Magyarországon, ahol viszont van kriminálpedagógia. Ruzsonyi Péter kutatási eredményei alapján bizonyítottan látta, hogy nemcsak létezik a kriminálpedagógia, de szerepe jelentősen felértékelődik, a szabadultak visszaesésének csökkentése érdekében számos országban keresik a büntetés-végrehajtás számára az új eljárásokat és megoldási módokat. Ruzsonyi ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a kriminálpedagógia soha nem volt, és ma sem csodaszer, azonban – mint alkalmazott tudományterület – képes és kész hozzájárulni a „fogvatartottak” eredményes reintegrációját szolgáló eljárás módok kidolgozásához.<sup>4</sup>

A börtönügy tehát fejlődik Magyarországon, fókuszban a bűnmegelőzéssel, de mi tesz, mit tehet a rendőrség ebben, mi a rendészeti, közelebbről a rendőrségi bűnmegelőzés? Mert nagyszerű, hogy a szabadságvesztés során a neveléssel megcélzott bűnmegelőzés sokat fejlődött, de hogyan lehetne megelőzni a börtönbe jutást? Természetesen az alapfeladatok, mint a bűnüldözés vagy

<sup>2</sup> MEZEY 2014: 301.

<sup>3</sup> RUZSONYI 2020.

<sup>4</sup> RUZSONYI 2021.

a közterületi rendészet önmagában is bűnmegelőző hatású, ám a kifejezetten bűnmegelőzési tartalmú működés előtt komoly elvi és gyakorlati akadályok tornyosulnak, rengeteg az ellentmondás. Szinte hihetetlen, hogy noha a rendőrségre vonatkozó jogi normák a feladatok felsorolásában hangsúlyosan szólnak a bűnmegelőzésről, a gyakorlatban egészen másban érdekelt a rendőrség (félelmetes paradoxon!). Horribile dictu!, a rendőrség bűnügyek létrejöttében és feldolgozásában érdekelt, mert a tevékenységét csak azzal mérik, nem pedig a – beavatkozása révén – meg sem történt bűncselekményekkel.

### Bűnmegelőzési stratégiák és irányok röviden

A bűnmegelőzés a bűnözésre mint a társadalmat ért kihívásra adható válaszok egyike. A másik lehetőség a bűnüldözés, a büntetőjogi felelősségre vonás. A társadalmi beilleszkedési zavarokra vonatkozó átfogó magyarországi kutatások (hetvenes, nyolcvanas évek) nyomán bizonyos, hogy a devianciák (öngyilkosság, nem organikus eredetű mentális zavarok, alkoholizmus és bűnelkövetés) keletkezésüket és kifejlődésüket tekintve közös gyökereik, ezért a leghatásosabb bűnmegelőzésnek valójában az általános devianciamegelőzést kell tartanunk. A devianciákra adott válaszok különböző korokban és társadalmakban két változatban jelennek meg: gyógyító, kezelő és nevelő, valamint büntető jellegűek lehetnek. Ezek azonban, különösen a büntetések, gyakran eredménytelenek, és mivel igen költségesek, ezért társadalmi elégedetlenséget váltanak ki: a büntetett jobb megelőzni, mint büntetni, ezt már 200 évvel ezelőtt megfogalmazta a kriminológia egyik őse, Cesare Beccaria.

Az általános bűnmegelőzés igen tág keretet fog át: intézkedések, amelyek az egyént és kis közösségeit egyaránt képesek a társadalom egészébe integrálni. A társadalmi kohézió ugyanis normakövetésre ösztönöz, helyesebben a normaszegést a közösségek számára nemkívánatossá, ugyanakkor az egyén szempontjából szükségtelessé teszi. Mások jogait (életét, testi épségét, vagyonát stb.) tiszteletben tartó, együttműködő polgárok olyan közösségek tagjai lesznek, ahol a tulajdonviszonyok, valamint az ezeket bizonyos tekintetben korrigáló elosztási és egyéb viszonyok senkit sem tesznek kirekesztetté.

Akkor lehet racionális a bűnmegelőzés, ha a bűnkeltő okokat és körülményeket feltártuk, és a semlegesítésükre vagy a hatásuk mérséklésére törekszünk. A devianciák geneziséét és kifejlődését ennek megfelelően kereshetjük a természeti-biológiai tényezők között (gének, kromoszómák hibái,

biokémiai rendellenességek mint valamely vegyület hiánya vagy fokozott jelenléte az emberi szervezetben, esetleg fiziológiai adottságban: például anyagcserezavarok), de inkább a szocializáció folyamatának károsodásai-  
ban (serdülőkori konfliktusokra adott rossz válaszok, családok bomlása, érzelemszegény környezet, kortársi csoportok hatása stb.) vagy bizonyos személyiségkárosító életeseményekben és helyzetekben (emberi kapcsolatok lazulása, törése, szeretett ember elvesztése, generációs konfliktusok, iskolai, munkahelyi beilleszkedési nehézségek, betegségek, elmagányosodás, távol élés a születési helytől stb.).

A lehetőségek tehát a társadalmi mikrofolyamatok befolyásolásában rejlenek, de a makrovilágban is elképzelhetők beavatkozások. Ilyenek lehetnek a társadalmi gyökértelenség elleni intézkedések: a civil társadalom (főként a helyi) erősítése, az elesettek, a bármilyen okból hátrányba kerültek szociális és egészségügyi felkarolása. A bűnmegelőzés alapvetően állami feladat, azonban az állampolgárok – a lakosság – öntevékeny közreműködése nélkül nem valósul meg. Az állam feladata mindenekelőtt a bűnmegelőzési intézményrendszer létrehozása és költségvetési finanszírozása. A bűnmegelőzés konkrét teendőit adott területen az adott közösséget ért kihívásokra válaszul lehet csak meghatározni.

A közösségi rendőrség tartalmilag, de eszközeit és módszereit tekintve is maga a bűnmegelőzés.<sup>5</sup> Az együttműködés lényege a kollektív, helyi, széles körű problémamegoldás; a kriminalitást a társadalmi beágyazottságában szemlélve a közösségi rendőrség a bűnmegelőzés alapintézményévé lényegül át, hisz a rendőrség birtokolja elsősorban a bűnözés keletkezésének összefüggéseire vonatkozó ismereteket. Ebben a rendszerben a lakosság megismeri a rendőrség erőfeszítéseit, korlátait, nehézségeit (esetleg gyengeségeit is), ezért szívesebben támogatja, a kudarckokat pedig megérti. A rendőrség ugyanis soha nem tud olyan professzionálissá válni, hogy nélkülözni tudja a lakosság segítőkész együttműködését és információit.<sup>6</sup>

Ehhez azonban rendezett viszonyok kellene: „Noha mindenki elismeri, sokkal többet kell költeni a biztonságra, mint azt bárki is gondolta: csak az tud biztonságot szolgáltatni, aki maga is biztonságban van, de a fejlesztés rendre elmaradt, mindig a napi feladatokra kell(ett) koncentrálni. Az átszervezések valójában soha nem követték a bűnügyi helyzet tényleges alakulását, állandó

<sup>5</sup> NÉMETH 2014.

<sup>6</sup> KORINEK 2006.

a létszámhiány, a jól képzett szakemberek folyamatosan mennek el, fiataljaink tapasztalatlanok, identitászavarral küszködnek, nincs egységes akarat, nincs stabil célrendszer, jellemző a motiválatlanság, a testülethez való kötődés hiánya, állandó a költségvetési hiány, nyomasztóan szűk elhelyezési feltételek, korszerűtlen épületek festik még sötétebbre a képet. Ugyanakkor a közvélemény elvárja, hogy a rendőrség profi legyen, eredményes, de egyúttal törvényes is, nem is tudunk ennek megfelelni, még a polgárőrség segítségével sem.”<sup>7</sup>

**Egy ígéretes próbálkozás:  
Többszintű Közösségi Rendőrségi Hálózat (TKRH)  
az Együttműködés Alapú Bűnmegelőzésért (2015)**

A Svájci Hozzájárulás által támogatott projekt<sup>8</sup> célja a közösségi rendészet hazai alapjainak megteremtése. A „közösségi rendészet” nem egy program vagy projekt, hanem a rendőrség tevékenységének egy olyan formája, amely hatással van az önkormányzatokra és a társadalmi szervezetekre. A közösségi rendőrséghez olyan vezetői megközelítésre van szükség, amely támogatja azt, hogy a döntéseket a problémához legközelebbi szinten hozzák meg, és amely lehetővé teszi, hogy a rendőrkapitányság állománya a tradicionális módszerek helyett kreatív megoldásokat alkalmazzon. A közösségi rendőrség hozzájárul ahhoz a strukturált folyamathoz, amellyel a közösségi problémákat azonosítani, elemezni és feloldani lehet, ez hosszú távú megoldások lehetőségét kínálja.

A közösségi rendészetnek három fő összetevője van: együttműködés a helyi közösséggel, a problémaorientált megközelítés és a szervezeti reformok.<sup>9</sup> A közösségi rendészet bevezetéséhez a rendőrkapitányságok és a vezetők változások iránti fogékonyságára van szükség. Ez a szervezet minden jellemzőjére kiterjed, az erőforrások elosztására, a teljesítmény értékelésére, az információáramlásra, az utánpótlás biztosítására, elismerésekre, egyszóval az egész szervezetre. Az új kihívások új megoldásokat kívánnak, a rendőrségnek készen kell állni a változásokra. A modell neve a helyi közösséggel és a közösség csoportjaival történő együttműködésre, kommunikációra

<sup>7</sup> SALGÓ 2002.

<sup>8</sup> Többszintű Közösségi Rendőrségi Hálózat a Svájci Hozzájárulás keretében 2015.

<sup>9</sup> Community Policing Defined – U.S. Department of Justice, Office of Community Oriented Policing Services. 3–4.

és kapcsolattartásra utal, egyben ez a modell egyik legfontosabb eleme is, a rendőrség ugyanakkor a helyi közösség része is.

### Mi történt a gyakorlatban?

*Szegedi Rendőrkapitányság:*<sup>10</sup> A TKRH csoport kilenc tagja önként jelentkezett, kiválogatták őket (sokan mások nem mertek váltani, mert bizonytalan volt az illetmény, és féltették az anyagi helyzetüket). Szeged város kilenc körzetében külön irodával működtek, mint az angol CPO<sup>11</sup> rendőrök, nem büntetés, felelősségre vonás, hanem figyelmeztetés, segítség a fő feladatuk, emellett egyéni védelmi technikai eszközöket osztogatnak a program költségvetése terhére.

A projekt kommunikációja elmaradt: sem a város lakossága, sem a kapitányság állománya nem ismerte meg a TKRH kísérlet lényegét: a lakosok nem tudták hova tenni a csoport rendőreinek barátságos, nyílt magatartását, gyanakodtak, miközben a kapitányság rendőrei nem értették, mi a haszna ebből a közbiztonságnak, a rendőrség megítélésének. A sajtónak a részt vevő rendőrök nem nyilatkozhattak, például elmaradt annak népszerűsítése, hogy egy trafikrablás tettesének elfogását a TKRH-s rendőr kapcsolattartása eredményezte.

Nem kaptak névjegyet, amit szétszthattak volna, egyenruhájuk nem tartalmazott a közösségi rendőrré utaló jelzést, így a rendőrséggel kapcsolatos általános idegenkedés leküzdésére külön energiát kellett fordítaniuk.

Nem volt világos, hogy a program hatása, eredményessége milyen kritériumok alapján mérhető, és az sem, hogy vajon lesz-e folytatása, miután a kísérleti egy év hamarosan letelik. A program egyik meghatározó vonása a bizalmi kapcsolat lehetősége a rendőr és a polgár között, a kölcsönös információátadás, amelynek révén egyfelől a lakosság bűnmegelőzési, védekező mechanizmusai fejlődnek, másfelől a rendészeti működéshez nélkülözhetetlen információk érkeznek cserébe, de ennek a mechanizmusa, elszámolása és kiértékelése nem lett kidolgozva.

Ugyanakkor a TKRH program rendőrei elkötelezettek, és ennek személyes haszonélvezői: az emberektől kapott visszajelzések révén elégedettek a munkájukkal, nagyon szeretik ezt a beosztást, de tapasztalataik, meglátásaik

<sup>10</sup> Konzultáció: B. A. rendőr őrmester és B. M. rendőr zászlós, 2015. június 16.

<sup>11</sup> CPO – Community Policing Officer = közösségi rendőr

nem kaptak teret, nem volt fórum, ahol a problémákat, eredményeiket felvethették volna.

*Miskolci Rendőrkapitányság:*<sup>12</sup> A kommunikáció eddig tilos volt, rajtuk kívül többnyire senki nem tudta, hogy újfajta rendőrségi szolgáltatellátás történik, de éppen ma jelent meg egy tudósítás a helyi lapban. A város tíz körzetre van osztva, ott töltik a napjaikat a közösségi rendőrök, van területi irodájuk, ott fogadóórát tartanak. A tíz rendőr kivétele a „termelésből” (napi közterületi szolgálatból) nem népszerű (a kapitány szívta is a fogát). Bizonytalanságban vannak, nem lehet tudni, hogy a TKRH folytatódik-e.

A lakosság többnyire nem bűncselekményre vonatkozó jelzéssel szólítja meg őket, hanem cigányok csoportos jelenléte miatt a közterületen (fenyegetőnek érzik), gyorsajtás miatt a gyalogosok közelében, gyermekek hangoskodása miatt, ami probléma az emberek számára. Bűnügyi információ nem jutott hozzájuk (nem is törekszenek rá), sok a mániákus, notórius, ún. képzelt áldozat, őket le kell „szerelniük”. A „problémás” embereket folyamatosan figyelemmel kísérik (elkövetői és áldozati lehetőség okán egyaránt), például a magányosan élő, főleg idős embereket közösséghez (valamiféle klub például) segítik. Munkájuk eredményességének kritériumairól nem tudnak.

### Sajtótudósítások

*Észak című lap, Miskolc:* A TKRH projekt célja szorosabb kapcsolat a lakosokkal, a hangsúly a biztonságérzet növelésén, a rendőrség iránti bizalom erősítésén van. Feladatuk: a lakosság igényeinek, elvárásainak alapos megismerése és kielégítése, ezáltal az életminőség javítása. A biztonság közös felelősség: állami és társadalmi szervek, önkormányzatok és maguk az állampolgárok is segítik ebben a rendőrséget, a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia<sup>13</sup> alapozta meg ezt a közösségi rendészet filozófiát, amely lényegében a helyi közösség legszélesebb körének a bevonását jelenti

Huszonnégy rendőr jelentkezett a feladatra, a tíz kiválasztott a képzésük után kezdte meg a munkát a rendőrsökhöz kötve. A hagyományosan működő járőrök folyamatos küldésben vannak, a nyomozók a konkrét bűnügyek feldolgozásával foglalkoznak, így nem tudnak az emberek gondoljaival törődni,

<sup>12</sup> Konzultáció: SZ. A. rendőr alezredes és H. R. rendőr őrmester, 2015. június 24.

<sup>13</sup> 1744/2013. X. 17. kormányhatározat.

nem tudnak nyitott szemmel járni, hogy észrevegyék az embereket nyugtalanító körülményeket, erre jó a közösségi rendőri poszt. A közösségi rendőr Miskolcon beszélget az emberekkel, meghallgatja őket, bűnmegelőzési tanácsokat ad, és az emberek számára folyamatosan elérhető a körzetében. A városi önkormányzat helyiséget biztosít, ahol a fogadóórákat tarthatják, ezek nem rendőrségi objektumok, így az emberek szívesebben keresik fel.<sup>14</sup>

*Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei hírportál:* Már a mi példánk is mutatják (Nyíregyházán), hogy az embereknek igénye van arra, hogy a rendőrrel nyugodt körülmények között – tehát nem hatósági intézkedés közben –, hanem akár az utcán, akár saját lakásban közvetlenül beszélgetni tudjanak, el tudják mondani a problémáikat.

A CPO professzionális koordinátor, aki persze azért rendőr fejjel gondolkodik. Tájékoztat a megelőzési lehetőségekről, de apró figyelmességként – mint a legutóbbi vagyonvédelmi napunkon – akár ajándékba is tud adni olcsóbb eszközöket, például a hanghatással működésbe lépő ajtóéket, vagy a nyakban hordható személyriasztót. Hosszú távon ezek az apró befektetések jobban megtérülni látszanak. A legfontosabb azonban, hogy a szolgáló és védő rendőrség nyisson a társadalom irányába.<sup>15</sup>

*Zalaegerszeg online:* 2012 és 2015 között, a Svájci–Magyar Együttműködési Programnak köszönhetően 476 millió forintos svájci támogatással, összesen közel 560 millió forintból valósul meg a közösségi rendészet modelljének kísérleti bevezetése Miskolcon, Nyíregyházán, Szegeden és Zalaegerszegen. A projekt célja, hogy a rendőrség a helyi közösségekkel közösen mérje fel a bűnügyi problémákat, és az azokra vonatkozó megoldási javaslatokat is velük közösen dolgozza ki. A kísérleti szakaszt követően a közösségi rendészet szellemiségét a TKRH az együttműködés alapú bűnmegelőzésért című projektnek köszönhetően további 20 nagyvárosban tervezik bevezetni.

A projekt eredményeként az érintett városokban szorosabb együttműködés alakul ki a közbiztonság javításában érintett szervezetek között, javul a közbiztonság és a lakosság biztonságérzete, hosszú távon pedig létrejön egy olyan szakmai tudásbázis, amely megteremti a modell elterjesztésének lehetőségét, annak további 20 nagyvárosban történő bevezetésével.

Városunkban tavaly nyár óta négy rendőr teljesít közösségi szolgálatot. Velük a helyiek a város több pontján rendszeresen találkozhatnak. A város

<sup>14</sup> SZANISZLÓ [é. n.].

<sup>15</sup> HERCZKU [é. n.].



vezetése szerint ez a speciális program tovább javítja – az egyébként is jól funkcionáló – közbiztonságot Zalaegerszegen.<sup>16</sup>

*Végül:* a TKHR projekt mégiscsak mindössze egy évig tartott, és érdemi nyom nélkül véget ért: nem volt kiértékelés, nem beszéltük át a tapasztalatokat. A folytatás elmaradásának sok oka lehetett, itt most csak egyet érintünk, ez pedig a rendőrség és a bűnmegelőzés viszonyának hagyományos problémája. A szituatív bűnmegelőzés a rendőri munkához igen közel áll, hisz valójában a felhalmozott bűnüldözői tapasztalatoknak a mindennapi életben történő felhasználását jelenti: miképpen tegyük technikai értelemben biztonságossá környezetünket, hogy csökkenjenek a bűnalkalmak. Az itt összegyűlt szak tudás teszi a jól képzett rendőrt a civil biztonsági iparban keresetté. Itt a rendőr otthonosan mozog.

A társadalmi bűnmegelőzés már egy nehezebb feladat. A rendőrség ugyanis egy demokratikus társadalomban működő nem demokratikus szervezet. Hierarchikus, parancsra, utasításra működik, enélkül eredeti feladatát, a bűnüldözést, tágabban a legitim állami erőszak alkalmazását nehezen tudná teljesíteni. Az erőszak alkalmazása nem demokratikus, a legitim erőszak alkalmazójára sem ez a jellemző. Ebben a struktúrában a rendőr a bűn üldözésére és nem a toleranciára, az empátiára, az emberi problémák és konfliktusok feloldására kap kiképzést. Ha kap is ilyen kiképzést, fő feladatának, a bűnüldözésnek alárendelten kapja. A bűnmegelőzési szakvonal munkáját maga a szervezet szavakban fontos, de valójában marginális tevékenységként értékeli. Elvárjuk tőle, hogy humánus legyen, ugyanakkor kemény és kérlelhetetlen. Hogy védjen bennünket, de visszautasítunk minden, a magánéletünkbe történő beavatkozást. Elvárjuk tőle a jog helyénvaló alkalmazását, de ha rólunk van szó, sokszor akadályozzuk abban. Az akadályok sorát az is gyapapítja, hogy bizonyos kérdésekben, mint például a kábítószeres használata, a társadalom intoleráns. Intoleráns társadalmi-politikai környezetben pedig nehéz toleráns, a represszió kivül más eszközöket is biztos kézzel alkalmazó rendőrséget fenntartani.

A rendőrnek nemcsak rendőrnek, nem csupán jogásznak és szociális munkásnak, hanem bizonyos értelemben tudósnek, házassági tanácsadónak, mediátornak, kriminológusnak, szexuális, faji, közösségi kérdésekben pszichológusnak, fiatalokúak pártfogójának, mindezek mellett atlétának, könyvelőnek, kereskedőnek is kellene lennie. Emellett még arra is szükség van,

<sup>16</sup> Közösségi rendőrök városunkban 2015.

hogy ismerje a politikát, a napi eseményeket, persze úgy, hogy azokban ne vegyen részt.

Nyilvánvaló, hogy ezeknek az elvárásoknak sem a rendőri szervezet, sem a rendőr egy időben nem tud megfelelni. Talán azért sem, mert akkor már nem rendőrnek neveznénk, hanem társadalomőrnek vagy valami hasonlóknak.<sup>17</sup>

## Felhasznált irodalom

- FARKAS Ákos (2006): A bűnüldöző tevékenység európai trendjei. In *A rendőr helye és szerepe a kábítószerügyi egyeztető fórum munkájában*. Budapest: RTF.
- HERCZKU Tünde [é. n.]: *Interjú Dr. Illés László r. alezredes kapitányságvezetővel a svájci CPO magyar kísérletéről*.
- KLEIN, Georg (2008): *Szilárd Leó tízparancsolata*. Budapest: Corvina.
- KORINEK László (2006): Nomádok és letelepedtek – gondolatok a közösségi bűnmegelőzésről. *Jogtudományi Közlöny*, 61(7), 247–267.
- Közösségi rendőrök városunkban (2015). *Egerszeginfo*, 2015. június 9.
- MEZEY Barna (2014): A hármaskönyv büntetőjoga. In MÁTHÉ Gábor (szerk.): *A magyar jog fejlődésének fél évezrede*. Budapest: NKE, 291–312.
- NÉMETH Zsolt (2014): A rendőrségi bűnmegelőzés közösségi rendszert. In BORBÍRÓ Andrea et al. (szerk.): *A büntető hatalom korlátainak megtartása: a büntetés, mint végső eszköz. Tanulmányok Gönczöl Katalin 70. születésnapja tiszteletére*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 379–390.
- RUZSONYI Péter (2020): A kriminálpedagógia mint a büntetés-végrehajtás kínálkozó rendszerszervezési alapelve. *Magyar Rendészet*, 20(3), 215–225. Online: <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.13>
- RUZSONYI Péter (2021): A kriminálpedagógia bemutatkozása. *Neveléstudomány*, 9(1), 5–15.
- SALGÓ László tábornok, országos rendőrfőkapitány előadása a Magyar Kriminológiai Társaság tudományos ülésén, 2002. november 22.
- SZANISZLÓ Bálint [é. n.]: Szolgálatban a CPO-k: szorosabb kapcsolat a lakossággal. *Észak*. Többszintű Közösségi Rendőrségi Hálózat a Svájci Hozzájárulás keretében (2015). Online: <https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/europai-tamogatások/egyeb-forrasok/tobb-szintu-kozossegi-rendorsegi-halozat-a-svajci>

<sup>17</sup> FARKAS 2006.